

Téma : **Kotnosť a kotenie oviec**

Kotnosť oviec trvá **146 – 156 dní**, priemerne **150 dní**.

Príznakmi kotnosti sú :

- vynechanie ruje **do 21 dní** po pripustení,
- zväčšovanie brucha a vemena v druhej polovici kotnosti
- ovce sú pokojné, opatrné, dobre žerú.

Kotnosť oviec možno zistiť v druhej polovici, a to :

- podľa vyplnenej hladovej jamy na pravej strane tela,
- nahmataním pohybu plodu na pravej strane trupu,
- pomocou ultrazvuku možno kotnosť orientačne určiť **už v 60. dni**.

Z chovateľského hľadiska je dôležité poznať druhú polovicu kotnosti, keď dochádza k zvýšenému rastu plodu. Od **4. mesiaca** je potrebné upraviť krmnú dávku, zvýšenú starostlivosť venovať ošetrovaniu, zaistiť dostatok pohybu i v zimných mesiacoch a stádo sústavne kontrolovať.

Evidencia kotnosti – V kontrolnom zápisníku vedie chovateľ záznamy o pripustení, kotení, prípadne iné mimoriadne údaje o ovciach.

V našich podmienkach sa ovce kotia **v decembri – marci**. Na kotenie je potrebné dôsledne pripraviť ovčiareň a chovné zariadenie, najmä individuálne koterce. Kotenie má prebiehať v čistej, vydezinfikovanej a vzdušnej ovčiarni. Teplota v ovčiarni má byť **8 – 18°C**. Blížiacie sa kotenie sa dá zistiť podľa prekrvenia, zväčšovania a predlžovania sa pošvy. Vemeno sa naplňuje, ovca je nepokojná. Kotenie trvá obyčajne **10 – 15 minút**, dvojčatá sa liahnu **v 15– minútových intervaloch**, spravidla bez pomoci ošetrovateľa. Pri zložitom kotení treba zavolať veterinárneho lekára. Uliahnuté jahňa váži v priemere **2,5 – 5 kg**, dvojčatá vážia spolu **4 – 6 kg**. Dvojčatá sú žiadúce a ich liahnutie je spravidla dedičné.

Ošetrovanie novouliahnutých jahniat a bahníc po okotení.

Ošetrovanie jahniat po uliahnutí spočíva v odstránení hlienov z ústnej dutiny a nozdier, v očistení povrchu tela a v ošetrovaní pupočnej šnúry. Pupočná šnúra má byť dlhá **6 – 8 cm**. Kýpeť sa dezinfikuje spravidla namočením do jódovej tinktúry, alebo sa použije spray s dezinfekčným roztokom.

Ošetrovanie bahnice po okotení spočíva v podaní sena a nápoja hodinu po okotení a ostrihaní okolia vemena pred prvým cicaním. Po odvážení a označení jahňaťa sa matka s jahňaťom umiestnia v individuálnom koterce.

Organizácia pripúšťania a kotenia oviec

Chovateľ má pripúšťanie a kotenie oviec organizovať tak, aby bolo plynulé a prebehlo rýchlo. Optimálna dĺžka je **4 – 6 týždňov**. Tento cieľ sa dosiahne vtedy, keď sú ovce i barany v chovnej kondícii a keď je dostatok plemenných baranov i baranov vyhládavačov.

Kontrolné otázky

1. ktoré činitele ovplyvňujú plodnosť oviec ?
2. Kedy dosahujú ovce pohlavnú a chovnú dospelosť ?
3. Ako sa vyjadruje a hodnotí plodnosť oviec ?
4. Zhodnotte spôsoby pripúšťania oviec z ekonomického a plemenárskeho hľadiska.
5. Opíšte priebeh kotenie oviec a postup pri ošetrovaní matky a mláďaťa po okotení.

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=Kotenie+oviec>

<https://www.youtube.com/watch?v=KjBP53sZvRs>